

ת"פ 31771/04/13 - מדינת ישראל נגד עודי מחפוז

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 31771-04-13 מדינת ישראל נ' מחפוז

בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ
בעניין: מדינת ישראל

נגד

עודי מחפוז

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע בעקבות הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של גניבת רכב, בכך שביום 11.04.13 בסמוך לשעה 08:00, בירושלים גנב הנאשם רכב מסוג יונדאי גטס השייך לגב' ענת פרידלנדר. הנאשם פרץ לרכב בדרך שאינה ידועה, שבר את מתג ההנעה של הרכב והחל בנסיעה לכיוון מחסום קלנדיה.

כאשר הגיע למחסום זוהה הנאשם על ידי מאבטח, יצא מהרכב, נמלט מהמקום בריצה ונתפס רק לאחר מרדף.

תסקיר שירות המבחן

2. עוד הוסכם בין הצדדים כי הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי לאחר קבלת תסקיר בעניינו של הנאשם.

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 22 רווק המגלה מחויבות כלפי אמו ובני משפחתו ומסייע בפרנסתם. אביו של הנאשם תושב הרשות הפלשתינית, מעורב בפלילים, המרצה כעת עונש מאסר וסובל מבעיות התמכרות ועל רקע זה נעדר מהבית. בני משפחתו של הנאשם סובלים ממחסור כלכלי חמור ולעיתים ידם אינה משגת קניית מוצרי מזון בסיסיים, המשפחה מתקיימת מהכנסותיו של הנאשם ושניים מאחיו וכן מקצבת אבטחת הכנסה אותה מקבלת האם מן הממוסד לביטוח לאומי.

4. קצינת המבחן מסרה כי הנאשם עזב את לימודיו לאחר שהשלים 7 שנות לימוד, הוא אינו יודע קרוא וכתוב, ומאז עזב את מערכת החינוך הוא עובד באופן מזדמן בשיפוצים. עוד מסרה קצינת המבחן כי הסיכון הנשקף מן הנאשם הוא בדרגה בינונית.

5. אשר לביצוע העבירה, קצינת המבחן מסרה כי הנאשם מקבל אחריות חלקית בלבד, מטשטש את חומרת

העבירה ומביע נזקקות ונכונות לקבל סיוע במסגרת הליך טיפולי. קצינת המבחן סברה כי הרקע לביצוע העבירה הוא אישיות בלתי בשלה ודימוי עצמי פגוע, וזאת בשל היעדרות דמות הורית סמכותית ומצבת גבולות. נוכח נסיבות אלה ורצונו של הנאשם להשתלב בטיפול, ומאחר שהנאשם צעיר ונעדר הרשעות קודמות, קצינת המבחן המליצה כי יוטל על הנאשם עונש של מבחן ושל"צ בהיקף של 180 שעות.

טיעוני ב"כ הצדדים והנאשם

6. ב"כ המאשימה עתר למתחם עונש הולם של בין 12 ל- 30 חודשי מאסר וזאת בהתחשב בחומרת עבירת גניבת הרכב וכן בהתחשב במרדף שהתבצע אחר הנאשם. ב"כ המאשימה הדגיש את הצורך בענישה מרתיעה כדי להילחם בתופעת גניבת הרכב ולכן ביקש מבית המשפט לדחות את המלצת שירות המבחן ולהעדיף שיקולי גמול והרתעה על פני השיקול השיקומי.

7. ב"כ הנאשם הדגיש כי הענישה היא אינדיבידואלית וכן הדגיש את הנסיבות המיוחדות של תיק זה וביקש כי בית המשפט יעתר להמלצת שירות המבחן. ב"כ הנאשם ציין, כי הנאשם שהה מספר ימים במעצר, בהמשך שוחרר למעצר בית מלא עד ליום 03.11.13. לאחר מכן, התאפשר לנאשם לצאת ממעצר הבית לצורך עבודה והוא נמצא בתנאים אלה עד היום, כאשר הוא לא הפר את תנאי השחרור. עוד טען ב"כ הנאשם כי פרנסת המשפחה תלויה בנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי תיקון 113 מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. וביקש כי בית המשפט יאמץ דרך זו נוכח המלצת שירות המבחן.

8. הנאשם הביע חרטה על מעשיו, מסר כי לא יחזור על מעשים מסוג זה וביקש מביהמ"ש להתחשב בו שכן הוא המפרנס היחיד של בני משפחתו.

מתחם העונש ההולם

9. בבואי לשיקול את מתחם העונש ההולם אתחשב בערך החברתי המוגן, אשר המחוקק ראה צורך רב לבצר את מעמדו וקבע פרק מיוחד בחוק העונשין בו נקבעו עונשי מקסימום חמורים לצד עבירות אלה.

10. אשר לנסיבות ביצוע העבירה אתחשב בכך שמדובר בעבירה לה קדם תכנון מוקדם, שכן הנאשם ידע כיצד להיכנס לרכב, לשבור את מערכת ההנעה, להניע את הרכב ואף התקדם עם הרכב לכיוון השטחים. עוד אתחשב בכך שלאחר שהנאשם נתפס הוא נמלט מהמקום ונתפס לאחר מרדף.

11. כמו כן, אתחשב בכך שהנאשם גרם נזק בפועל לרכב וכן היה עלול לגרום נזק רב יותר לו היה משלים את חציית המחסום ומעביר את הרכב לשטחים. עוד יצוין כי מלבד הנזק לרכוש עצמי, נגרם נזק לחברה כולה בשל הוצאות

הביטוח הגבוהות המגולגלות על כל בעלי הרכבים. יודגש כי בעבירות מסוג זה נגרמת עוגמת נפש נוספת לנפגע העבירה מעבר לנזק לרכוש, וזאת בשל הפגיעה בתחושת הביטחון האישי. מנגד אתחשב בכך שעבירת גניבת הרכב לא הושלמה והרכב הוחזר.

12. בנסיבות אלה ובהתחשב בפסיקה הנוהגת אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בשל מעשה זה הוא בין 9 ל- 24 חודשי מאסר. (ר' בת.פ. 10959-03-12, ת.פ. 1242-06-12, ת.פ. 6317-02-12, ת.פ. 18914-09-11 ובת.פ. 6312-02-12 עפ"ג 5832-07-13, עפ"ג 11136-02-13 וע"פ 7078-03-13).

13. למרות המלצת שירות המבחן להטלת עונש של של"צ ומבחן, נוכח חומרת העבירה והצורך לתת דגש להגנה על הציבור ולהרתעת הרבים, ומאחר שהנאשם טרם החל בהליך טיפול של ממש, ולא ברורים המניעים לביצוע העבירה והקשר בין הצורך בטיפול לבין ביצוע העבירה, לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום אלא התחשבתי בתסקיר החיובי בקביעת העונש המתאים.

14. יצוין בהקשר זה, כפי שנפסק ברע"פ 2258/13 אליהו מאירוב נ' מדינת ישראל (ניתן 30.4.13) בפסקה 13 לפסק הדין, "כי על אף חשיבות המלצותיו של שירות המבחן, גזירת הדין נעשית בידי הערכאה השיפוטית ומכאן שעמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית המשפט בבואו לגזור את דינו של הנאשם - לעיתים יאמץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין ונסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצת שירות המבחן".

15. רק לאחרונה הדגיש בית המשפט המחוזי בתל אביב בקשר לעבירות של סחר בסמים, כי הליך שיקומי אין פרושו התעלמות מעקרונות ההלימה ורוח הדברים יפה אף לענייננו:

"אכן, גם בעידן תיקון 113 לא נעלם מקומו של השיקום והוא תופס מקום נכבד מאד כאמור בסעיף 40ד לחוק העונשין. אולם תרגומו של עקרון השיקום לכלל ענישה צריך להיעשות במידתיות תוך התאמת הענישה לנסיבות הקונקרטיות. בענייננו, השיקום אינו יכול לשאת על גבו את משקל ההתעלמות מכל הערכים האחרים אותם אמורה הענישה לבטא. "חובתנו לציבור" (כפי שהגדיר זאת בית-משפט קמא) מתבטאת בכך, שהענישה תבטא ותכמת את עקרון השיקום ואת עקרון ההלימה זה לצד זה ולא תתעלם מעקרון ההלימה כליל".

(עפ"ג 28219-11-13 מדינת ישראל נ' הבר ניתן ביום 2.1.14)

העונש המתאים

16. בבואי לגזור את דינו של הנאשם אשקול לקולא את גילו הצעיר של הנאשם, את נסיבותיו האישיות היותו בן

למשפחה מרובת ילדים וכן שהנאשם מסייע בפרנסת משפחתו. עוד אתחשב בכך שמדובר במעידתו הראשונה והיחידה בפלילים וכי הנאשם לקח אחריות למעשיו והביע עליהם חרטה כנה.

17. כמו כן, אתחשב בתקופה הארוכה בה שהה הנאשם בתנאים מגבילים, תחילה כ- 7 חודשים במעצר בית מלא, ובהמשך כ- 3 חודשים במעצר בית חלקי.

18. עוד אשקול את הצורך בהרתעת הנאשם ובהרתעת עבריינים נוספים מלבצע עבירות הפוגעות ברכוש הזולת בכלל וגניבת רכב בפרט.

באשר למהות העבירה, אין לי אלא להפנות לדברים שנאמרו בבית המשפט העליון:

"העבירות מן הסוג הזה הינן בבחינת 'רעה חולה' שפגיעתן היומיומית ביחידים ובציבור היא בלתי נסבלת. על פי הנתונים הידועים לכל, התופעה של גניבת כלי רכב מתעצמת והגיעה להיקפים מדאיגים. אין זאת אלא שהקלות הרבה שבה ניתן לבצע עבירות מן הסוג הזה והקושי לאתר את המעורבים ולהביאם לדין - מעודד עבריינים לשלוח ידם בעבריינות הזאת למען תאוות בצע." (ראה ע"פ 5128/97; 344/98 עלא מנסור נ' מדינת ישראל (לא פורסם));

19.

על דברים

אלה שב וחזר בית המשפט העליון ברע"פ 6163/07 חדורה מוחמד ואח' נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 22/05/08). שם נקבע, כי גניבות הרכב עודן בבחינת 'מכת מדינה' המחייבות ענישה מרתיעה, (ראה שם פסקה 13) וכן הוסיף שם המשנה לנשיאה כב' השופט א' ריבלין:

"עבירות הרכוש מן הסוג הזה הן עבירות חמורות שפגיעתן רעה; יש בהן כדי לפגוע באזרחים תמימי דרך ולשבש את אורח חייהם ואת איכות החיים. העונש היאה להן הוא, ככלל, עונש חמור."

20. אשר על כן לאחר ששקלתי את הנסיבות לחומרה ולקולא החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 9 חודשי מאסר.

ב. 12 חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה, אלא אם יעבור במשך שנתיים מיום שחרורו על עבירה לפי פרק יא' סימן ה' לחוק העונשין.

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ט אדר תשע"ד, 19 פברואר 2014, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.

עמוד 4

